

Boletín

nº 383 majo/junio 2008

Asociación de utilidad pública

FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE ESPERANTO
HISPANA ESPERANTO-FEDERACIO

Boletín

Bulteno de Hispana Esperanto-Federacio
Aperanta de 1949
Numero 383 (majo-junio 2008)

Ĉefredaktanto:
Jorge Pavón (ĉi-foje nur kompostado kaj fina korekto; elektis tekstojn Lupe Sanz)

Kunlaboris:
Augusto Casquero, Carmen Colmenares, Arturo Jiménez, Lorenzo Noguero, Alejandro Pareja, Lupe Sanz,

🖂
bulteno(ĉe)esperanto.es
Calle Juliana nº4
El Escorial (Madrid) 28280

Hispana Esperanto Federacio
Federación Española de Esperanto
Rodríguez San Pedro 13, 3º, 7;
ES-28015 Madrid
admin*(ĉe)*esperanto.es
Tel (34) 914468079
Konto ĉe BBVA:
0182-1252-31-0204011961

Presejo: Gráficas Aurora. Zaragoza
DL- Z- 334-90

Prezento

Vi nun tenas specialan antaŭkongresan numeron de Boletín, ideo de nia vic-prezidentino Lupe Sanz kaj pretigita la unuan de junio, kiam ankoraŭ la antaŭa ne trafis la membrojn. La elektadon de la tekstoj faris Lupe Sanz, kaj pri kompostado kaj finaj detaloj okupiĝis Jorge Pavón. Legu la kialon en la 2a paĝo.

Kiel estas supozebla, ĉi tie ni inkludas plian informojn pri la venonta Hispana Kongreso. Vi povas trovi informon pri la urbo Kuenko kaj ties vidindaĵoj. Ni inkludis ankaŭ mallongajn biografiojn de kelkaj partoprenantoj en la programo. En la antaŭa numero troveblas la informoj pri aliĝo kaj gastado kaj ni kredis nenecesa ripeti ilin ĉi tie.

Alian parton de la bulteno okupas prihistoria artikolo, kiun escepte ni metas en la hispana, fare de prof-ino de la Universitato *Complutense* de Madrid, rilate al la instruado de esperanto en la unua triono de la pasinta jarcento.

Ni pritraktas kelkajn aliajn temojn: kiel organizi ekspozicion, Lingvan Festivalon en Ĉinio kaj la revuon Beletra Almanako, interalie.

Profitdonan legadon!

Enhavo

Kovrila foto: Pendantaj domoj en Kuenko (Cuenca)

Kial ĉi tiu numero?

La «demisiinta» Estraro de HEF ĉiam pensis ke Boletín, estas por multaj siaj membroj la nura ligilo kun la Asocio. Dum la lastaj jaroj kaj pro diversaj kialoj, la redaktoroj ne aperigis Boletín akurate, oni malpliigis la numerojn, de ses por jaro al kvin, kaj la anoncoj kelkfoje aperis post la evento (ekz. la alvoko por Ĝenerala Kunsido de HEF kiu okazis en februaro).

Jorge Pavón, kiu kvamkam demisiis, redaktos unu numeron post la Kongreso (nº 384), li petis multfoje artikolojn por la numeroj sed li ne trovis multan helpon. Li faris la antaŭan numeron (382) sed ankoraŭ ne estis dissendita al la hef-anaro. Pro tio kaj ĉar, post la kongreso ni havos novan redaktoron, kiu devas esti elektita en la Ĝenerala Kunsido de Cuenca, mi, unuope, decidis fari «ekstran numeron» por kompletigi la kolekton de 2008.

Mi petis helpon al kelkaj aktivuloj kaj reprezentantoj de E-grupoj kaj mi proponis al la organizantoj de la Hispana Kongreso ke, se ni faras la 383an numeron ĵus antaŭ la kongreso, ili povas uzi ĝin kiel «kongres-libro» por la hef-membroj kiuj ne partoprenas la kongreson... kaj eventuale por tiuj kiuj ĉeestas.

En tiu ĉi numero aperas abundaj informoj pri la kongreso kaj, kiel novaĵo, kelkaj paĝoj en la hispana. La apero de paĝoj hispanlingve estis

multfoje diskutita en diversaj estrar-kunvenoj kaj la opinioj estas diversaj kaj kontraŭaj: nun oni decidis, escepte, inkludi hispane gravan kontribuon, pri la instruado de esperanto en Hispanio je la komenco de la 20 a jarcento, kiun, Carmen Colmenares, profesorino de la Universidad Complutense de Madrid, prezentis en 2001 al 11 a Nacia Kolokvo pri Historio de la Instruado. Ni dankas al ŝi por permesi reprodukti la artikolon en nia revuo.

Lupe Sanz
Vic-Prezidantino de HEF

Parolas la prezidanto

Karaj HEF-anoj,

Jam baldaŭ okazos en Kuenko la Hispana Kongreso de Esperanto. Al tio ni pretiĝas, tion ni senpacience atendas. Ni esperas ĉi-jare amasan partoprenon. Ne eblas ne profiti la okazon koni tiun belan, historian urbon, kiu troviĝas en la listo de Mondaj Heredaĵoj de UNESCO. Kaj uzi la eblecon renkontiĝi kun la samideanaro, konatiĝi kun la nekonataj, praktiki nian lingvon, lerni dum la prelegoj kaj aranĝoj de la Kongreso.

Nuntempe HEF troviĝas en tre interesa situacio. La intereso pri Esperanto kreskas en Hispanio kaj en la mondo. Alvenas novaj homoj, plej multe da ili junaj, kun granda deziro labori por nia lingvo, disvastigi ĝin. HEF devas alfronti la defion pli bone, pli taŭge, pli lerte plenumi la dezirojn de siaj membroj. Por tio oni bezonas ĉies helpon. Baldaŭ en Kvenko okazos renovigo de la HEF-Estraro. Novaj homoj, kune kun la jam delonge laborantaj, prenos sur sin la respondecon pli efike ankoraŭ servi la membraron.

La Estraro lanĉas alvokon al ĉiuj kiuj volas pli efike kunlabori, kandidatiĝi por la nova estraro kiu rezultos de la elekto dum la kongreso. Ĉiuj estas bonvenaj.

Nuntempe mi troviĝas en Ĉinio, kaj de ĉinoj mi klopodas lerni: kiamaniere ili agas, organizas, laboras. Multaj el ili montris al mi sian deziron partopreni nian kongreson. Bedaŭrinde la afero por ili ne estas facila, pro vizaj postuloj, ege striktaj. Mi esperas ke kelkaj el ili sukcesos, kaj pliriĉigos la intereso de nia kongreso.

Do, mi atendas vin en Kuenko. Kiuj ne aliĝis ankoraŭ, aliĝu. Tio helpos vin kaj ĉefe helpos la organizantojn.

Plej amike:
Augusto Casquero
Prezidanto de HEF

Estrarkunveno de HEF **2008-05-12**

Ĉeestis la estraranoj: Lupe Sanz, Jorge Pavón, (pro teknika problemo ne eblis kontakti kun Augusto Casquero) kaj la ne estraranoj: Raul Martínez, Miguel Hernández, Pedro Hernández, Angelita Sanz, Manolo Parra, J.M. García Iturrioz (skype), Toño del Barrio (skype)

1.Kontoj

➢La kontoj de HEF de la lastaj jaroj kaj de la nuna jaro jam estas en la komputilo de la librotenisto (Raul Martínez) kaj en la komputilo de HEF kiel sekureca kopio.

➢ La dokumentoj kiujn petas la «Ministerio del Interior» kiel asocio de publika utilo estis prezentitaj je la komenco de aprilo; tiu-ĉi jaro unuafoje laŭ la oficiala formato. Ni atendas la aprobon de la Ministerio.

2.Hispana Kongreso 2008

➢La afiŝo de la Kongreso de Bilbao ne utilas por Cuenca; oni redonos ĝin al Grupo de Bilbao. La LKK aĉetos novan afiŝon kun la teksto «Hispana Kongreso de Esperanto» por esti uzota en venontaj kongresoj (Buĝeto de Madrida presejo: 150 eŭroj).

➢ Aliĝintoj ĝis 2008-05-07: 60 Provizora programo estas en hef-paĝaro kaj aperos en Boletín.La kongreso aĉetis al HEF kaj MEL donacojn por la partoprenantoj: T-ĉemizoj, libroj kaj ĉapeloj.

➢Oni malfermos bank-konton, je la nomo de HEF, ĉe agentejo de Caja Castilla La Manĉa en Cuenca por ricevi eblan subvencion de CCM. La konto estos je la nomo de Manolo, Alejandro kaj Lupe.

3.Sekretario

➢Dum marto oni sendis al banko la kvitancojn de 2008. Entute 152. El tiuj, dek estis rifuzitaj, kaj el ĉi tiuj tri estis sukcese resenditaj. Entute per banko 145 kotizoj. Jam estas pagitaj la kotizoj de HEF al EEŬ kaj UEA.

➢Kvankam estis pagita kaj reklamita du fojojn, oni ne ricevis la revuon "Kontakto" por la junaj membroj. Oni ne pagos 2008 se UEA ne sendas la mankantajn numerojn.

➢Adúriz portis al Madrido du skatolojn de la stoko de «Tirano Banderas», propaĵo de HEF. Oni vendis 30 al Andaluzia Esperanto Unuiĝo kaj ankaŭ vendos ekzemplerojn al la Kongreso por donaci al gekongresanoj (prezo por pli ol 30 ekz. po 3 eŭroj). En Muriedas ankoraŭ restas stoko de «Sanga Nupto» kiun HEF eldonis kune kun AEŬ.

4.Boletín

- Jorge informas ke la numero 382 estos preta por la presejo post 2/3 tagoj. Lupe informas ke kvankam ŝi petis al la redaktoro ke li sendu al ŝi la «oficialajn tekstojn» por revizio, li ne sendis.

- La redaktoro Jorge Pavón demisiis pere de noto en la forumo «hef-paĝaro» . Li redaktos Boletín ĝis maksimume la numero post la kongreso (Nro-384). Jorge akceptis komposti en 2/3 tagoj de la lasta semajno de majo la materialon kiun Lupe preparas por la numero 383, kiu povas aperi antaŭ la kongreso.

- 383-provizora enhavo: Kial tiu numero?, Beletra Almanako, resumo de la estrar-kunsido 2008-05-12, Artikolo en la hispana prezentita de Universitata Profesorino al Universitata Kongreso «La enseñanza del esperanto a principios del siglo XX» , Ni estas publikutila asocio, sed… kion signifas tio?; Fundación Esperanto, Nova servo de HEF, Kiel aranĝi ekspozicion pri E-libroj?, HEJS agadas. Foiro en Guadalajara; Projekto 2008, «kongres-libro» por hef-anoj kiuj ne ĉeestos la kongreson: letero de la prezidanto, informo pri Cuenca kaj pri la programo de la Kongreso, ktp.

5.Projekto 2008

NE-Bedaŭrinde la Ministerio NEis la petitan subvencion, sed la Projekto daŭros:

¿? Oni atendas respondon de la Historia Universitata Biblioteko de Madrido por ekspozicii E-librojn.¿? Pri la libro pri «E-historio en Bizkajo», Iturrioz petis subvencion al la Bizkaja Deputitaro. Li havas buĝeton de presejo de Bilbao: iom pli ol 3.700 eŭroj.

JES.- 17 aprilo: prelego en Casa de Guadalajara «El esperanto en el año internacional de las lenguas» Toño del Barrio.

JES.- La traduko hispanen de la verko «La zamenhofa strato» estas farata de Iturrioz, Ĉema Rodríguez kaj Á. Arquillos. La eldono de la libro dependas de la atingo de la subvencio kiun HEF petos en 2009.

JES.- La kupono de ONCE pri Zamenhof aperos la sabaton 17-an de majo 2008 dank'al Pedro Zurita kiu parolis kun respondeculo kaj ili rekonsideris la peton kiu estis neita.. Oni ricevis petojn de 2 eksterlandanoj.

NE.- Oni ne atingis sufiĉe da volontuloj por partopreni pere de budo en la Libro-Foiro de Madrido.

NE: Ekspozicio pri E-libroj: Nek la Nacia Biblikoteko nek la Regiona Biblioteko de Madrido akceptis la proponon de Ana Manero. Caja Madrid ne havas montroŝrankojn do, ne povas ekzposicii sekure.

6.Renoviĝo de la estraro

➢Post la demisio de preskaŭ ĉiuj nunaj estraranoj (sendis leteron Pedro Garrote, Carmen Suárez kaj Lupe Sanz; anoncis la demisio en forumo Jorge Pavón, kaj Aŭgusto Casquero antaŭ monatoj petis al la estraro esti antataŭita kiel prezidanto pro personaj kialoj) , dum la Kongreso de Cuenca oni devas elekti novan estraron.

➢ Ĝis nun oni ricevis jenan kandidataron:

Devige laŭ la statuto:

Prezidanto: Arturo Jiménez Carretero. (HEFNº 3270- ekde 2004) CIUDAD REAL

Sekretario: Félix Jiménez Lobo (Nº 3113-ekde 1997) MADRID

Librotenisto:Raul Martínez Anguita (Nº 3211 ekde 2001) CIUDAD REAL

Voĉdonanto- Boletín: Ángel Arquillos (Nº2660 ekde 2002) MÁLAGA

Voĉdonanto- HEJS: Miguel Hernández (Nº 3286 ekde 2006) MADRID

Ne devige laŭ la statuto:

Vic-prezidanto: Pedro Hernández Úbeda (Nº 3239 ekde 2002) MADRID

Voĉdonanto: Juan Trenado Serrano (Nº 3293 ekde 2007) MADRID.

7.Demandoj kaj proponoj

➢Z-loterio: HEF aĉetos 32 kuponojn (48 eŭroj), 6 jam venditaj al eksterlandanoj kaj 20 por arĥivi kaj esti vendotaj.

➢A-komitatano: Jesús Miguel García Iturrioz daŭrigos en la posteno ĝis la fino de lia periodo. Li partoprenos en la kongreso de Roterdamo. Li komentas ke la Estraro de HEF neniam donis al li intrukciojn pri kion fari en la kunsidoj de la komitato de UEA..

8.Venonta kunveno

➢Por prepari la Ĝeneralan Kunsidon de Cuenca: La 9 -a de junio en la sidejo de HEF je la 18,00 horo.

Lupe Sanz-Bueno
Vic-Prezidantino de HEF

Perantoj de UEA

Kataluna Esperanto-Asocio
Associacio Catalana d'Esperanto.
La Caixa 2100 0461 90 0200055053
llibert puig: l.puig(ĉe)esperanto.cat
adreso :apartat 1008, 08200 sabadell

Pedro A. Garrote
hisperantouea(ĉe)terra.es
banesto. 0030 6002 74 0000901271
adreso: apartado 119. 47080 valladolid

Nova servo de la biblioteko de HEF

Nun, estas plezuro prezenti al vi novan servon de la Biblioteko. En Legangulo vi povas opinii pri libroj. Ĉu vi aparte ŝatis iun verkon? Ĉu vi pensas, ke certa libro tute ne meritas sian famon? Ĉu vi konsideras iun verkon nepre leginda kaj vi volas argumenti kial? Nu, jen la taŭga loko por viaj komentoj. Vizitu nin en http://www.esperanto.es/biblioteko

Nº 1: Majo 2008

La página web de HEF inaugura un nuevo servicio: los boletines electrónicos. Se trata de una nueva función desasistida, que enviará regularmente a sus subscriptores información sobre las novedades de nuestra página: noticias, eventos y servicios nuevos. Su objetivo es llamar la atención de sus visitantes y lograr una mayor interactividad y participación.

Estos boletines se recibirán en español o en esperanto dependiendo de la naturaleza de cada reclamo. El servcio está aún en fase experimental. Te hemos incluido en la lista de distribución sin tu conocimiento. Abajo dispones de un enlace que te permitirá date de baja de la lista si no quieres recibirlos mas. Puedes volver a subcribirte en cualquier momento mediante un formulario en la portada de esperanto.es. Este servicio se dirige principalmente al público interesado que aún no habla nuestra lengua, y te lo enviamos porque nos interesan tus opiniones y sugerencias.

Nº 2: Majo 2008

La Biblioteko Juan Régulo Pérez de Hispana Esperanto-Federacio havas sian originon en la komenco de la sepdekaj jaroj, kiam la tiama sekretariino de la asocio, Inés Gastón, apartigis po unu ekzemplero el la porrecenzaj libroj alvenintaj al la redacio de Boletín. Samtempe]i provis ampleksigi la stokon per aĉeetoj kaj donacoj.

Tiam, du el niaj veteranoj el Sevilo, Rafael Fiol kaj Carlos Martínez, havigis al la naskiĝanta biblioteko pli ol tri cent volumojn el siaj privataj kolektoj, el kiuj multaj eldonitaj inter 1904 kaj 1912, sekve jam malfacile troveblaj en la libromerkato. Oni celis tiel stimuli la konservadon de esperantaj libroj kaj revuoj kun la espero, ke iam ili konsistigu tamgan bibliotekon.

La dua parto de la historio komenciĝis ĉirkaŭ du dek jarojn poste, koincide kun la renovigo de la HEF-ejo. La tiamaj kunlaborantoj, trovis la librojn kaj revuojn stokitaj en la oficejaj ŝrankoj, kaj komencis reorganizi per ili la bibliotekon kun duobla celo: ke ĝi

estu vere profitebla de la membroj kaj prezervi nian kulturan heredaĵon.

Malfacila tasko ĉar tiam neniu el la kunlaborantoj havis teknikan scion prie kaj tuj estiĝis ĉiaspecaj duboj: kiel ordigi la librojn kiam ankoraŭ ne pretis bretaro kaj loko do ne abundis; kiel dezajni katalogan slipon en elektronika formato por krei elementan datumbazon; kian klasifikon uzi, por ke ĝi estu kohera rilate al nia faka kolekto… Eĉ la manipulado de la plej difektitaj kaj kadukaj ekzempleroj iĝis problemo pro ilia emo dispeciĝi kaj la amaso da akaroj akumuliĝintaj en ties delonge ne malfermitaj paĝoj.

En tiu unua skipo kunlaboris, inter aliaj, José Mª González Aboín. Kaj de tiu epoko estas la decido omaĝi al Juan Régulo Pérez, la plej elstara ĉi-landa eldoninto en esperanto, donante lian nomon al la biblioteko.

Komence ĉio iris malrapide kaj plurfoje ni devis refari la laboron pro manko de rimedoj kaj sufiĉaj konoj, kiuj igus la penojn fruktodonaj. Poiome ni lernis el la eraroj kaj akiris rimedojn. Kaj nun, eĉ se ne perfekte organizitan, ni disponas komputilan datumbazon sufiĉe kompletan.

Nº 3. Majo, 2008

Esperanto.es disponigas al vi la utilegan komentaron de A. Valén Lingvaj Angulo, ĉerpita el Boletín.

Ĉi tiu estas ankoram eksperimenta bulteno.

Senkulpigu ajnan mison!

Noto: Ana Manero estas la nuna bibliotekistino.

HEF bezonas vian DNI-n

Multaj membroj de nia asocio ricevis, inter la datumoj por IRPF de "Agencia Tributaria" (AT), dekalkulon pri ilia HEF-kotizo. Ili estas tiuj, kiuj sendis, antaŭ la fino de 2007, la DNI-numeron al la sekretario de HEF.HEF, kiel oficiala asocio de publika utileco, devas sendi al "Agencia Tributaria" liston de la membroj kiuj pagas kotizon, sed devas inkludi la DNI-numeron. Se vi ne ricevis dekalkulon de AT tio estas kaŭzita ĉar HEF ne havas vian DNI-numeron, tial bonvole sendu ĝin per normala poŝto, per e-poŝto (admin(ĉe)esperanto.es) aŭ telefone (91 446 80 79) antaŭ la fino de la jaro.

Se vi ne deziras dekalkulon aŭ ne pagas IRPF sendu nenion.

Beletra Almanako

Beletra Almanako (BA) estas nova literatura revuo lanĉita en aŭtuno 2007. Ĝi aperis unuafoje en 2007 kaj laŭplane aperos dufoje en 2008 kaj trifoje jare ekde 2009. Principe ĉiu numero ampleksas inter 120 kaj 160 paĝoj (BA1, 176 p.; BA2, 144 p.).

Redaktas ĝin Jorge Camacho (ĉefredaktisto), Probal Dasgupto kaj Istvàn Ertl (redaktistoj). La eldonanto estas Ulrich Becker de la eldonejo Mondial en Novjorko.

Filozofio de la revuo

La almanakon oni ne devas aboni anticipe kiel kajeran revuon, sed povas mendi aŭ aĉeti kiel libron. Beletra Almanako aperas en normala mezgranda libroformato, kaj ĝi estas facile mendebla, pagebla kaj aĉetebla, aŭ recenzebla kiel ajna libro.Ĉiel ajn, la eldonejo planas proponi ankaŭ la eblon aboni anticipe plurajn numerojn.

BA enhavas diversajn rubrikojn, nome pri poezio, prozo fikcia aŭ nefikcia, eseoj, recenzoj, intervjuoj, leteroj, debato ktp, originale kaj traduke. Laŭ interkonsento kun UEA, ankaŭ la verkoj premiitaj en la Belartaj Konkursoj aperas en Beletra Almanako. Aperas en BA materialo speciale verkita por ĝi, sed ankam altkvalitaj tekstoj jam pli frue aperintaj en la reto sed ne surpapere.

Ekesto de la periodaĵo

Laŭ la sinprezento de la revuo (verkita de Camacho) en ĝia unua numero, la kultura panoramo de Esperantujo en 2007 prezentis signojn de stagno: «La revuo Fonto ĉesis aperi. Aliajn revuojn, kiel La Ondo de Esperanto aŭ La Gazeto karakterizas forta ligiĝo al certa regiono, loko aŭ persono; Libera Folio, krom movade ĝeneraltema, restas reta».

Necesis, laŭ la iniciatintoj de BA, nova internacia literatura revuo. Tamen, iliaopinie, la tempo tiam ne maturis por lanĉi paperan revuon monatan aŭ du-monatan. Pro tio ili decidis publikigi la libroforman Beletran Almanakon.

Lasta aperinta numero

La numero de Marto 2008, post la prezento de Jorge Camacho enhavas originalajn kaj tradukitajn prozajn kaj poeziajn verkojn. Memoroj al Rejna de Jong kaj Claŭde Piron kiuj forpasis la pasintan jaron,2007.

La 144 paĝoj estas kompletitaj kun originala teatro, rezultoj de la Belartaj Konkursoj de UEA, eseoj, teatrajo kaj recenzoj de diversaj verkoj inter ili la libreto pri librego Donkiĥto parolas esperanton, de pluraj aŭtoroj, eldonita de Hispana Esperanto Federacio okaze de la 4a centjariĝo de «El Quijote»

www.librejo.com/beletra-almanako

Trajno Zamenhof

Dank'al la afabla helpo de la Direkcio de la Regiona Trajna Kompanio en Bjalistoko, laŭ la propono de ties Urbestro, kun la financa subteno de la Marŝalo de la Podlaĥia Vojevodio, en la somera horaro ekestos la trajno ZAMENHOF. La 1-an de junio 2008 ĝi komencos la unuan fojon longan vojon de Bjalistoko al Bielsko-BiaBa. Sur la kajo, apud la trajno, je la 06.05h. okazos solena "bapto"; kaj poste la adiaŭo de la trajno kaj de geaktoroj rolantaj kiel Ludoviko kaj Klara Zamenhof, kiuj kuraccele forvojaĝos "al akvoj".

Survoje, ĉe la Centra Stacidomo de Varsovio kaj en Katovice salutos la Familion Zamenhof esperantistoj atendantaj sur kajoj. Surloke, en Bielsko-BiaBa, gesinjoroj Zamenhof renkontiĝos kun la honora komitato, kiu sub la gvido de eŭrodeputitino Margerita Handzlik atendos ilian alvenon. Posttagmeze ĉiuj partoprenos la feston okaze de Internacia Tago de Infano, reklamos Esperanton kaj la naskiĝurbon de Ludoviko Zamenhof. Pri la vestaĵo el la epoko por la Familio Zamenhof zorgos la Dramteatro en Bjalistoko. En la trajno estos disdonitaj flugfolioj pri Esperanto kaj Bjalistoko. Per la trajna mikrofono Ludoviko rakontos al vojaĝantoj pri la ideo kaj la lingvo universala. La evento okazos sub la media protekto de la TV Bialystok kaj la televidkanalo TVN. Ĉiuj, kiuj dezirus kunorganizi la festan vojaĝon de la trajno estos bonvenaj.

Leviĝanta Bjalistoko, jen la slogano, per kiu dum la 4 venontaj jaroj estos promociota la ĉefa urbo de la Podlaĥio. Laŭ la mendo de la urbestro Tadeo Truskolaski, la firmao Grupo Eskadra, kiu okupiĝas pri la promocio de urboj, prilaboris la strategion de la promocio de Bjalistoko. Temas ĉefe pri tio, ke ni deziras montri Bjalistokon kiel la urbo vivanta, dinamika, moderna kaj substrekanta sian ekziston, kulturon kaj tradicion; diris la vicurbestro pri kulturo Tadeo Arlukoviĉ. La strategio bazigas sur la multkultureco de Bjalistoko. Grupo Eskadra ekvidas ege grandajn eblecojn de la promocio pere de Esperanto. Aldona argumento estas la fakto, ke en la jaro 2009, ĝuste en la naskiĝurbo de Ludoviko Zamenhof, estos organizota la 94-a UK.

Kiel aranĝi ekspozicion pri e-libroj?

La ekzemplo de Madrida Esperanto-Liceo kiu, kun la apogo de Hispana Esperanto-Federacio, aranĝis ekspozicion pri esperantaj libroj, montras ke, kun malmultaj fortoj, la esperantaj grupoj povas organizi esperantajn eventojn kiuj okazigas reklamon en la ĵurnaloj.

Post la ekspozicio de Centro Comercial Gran Vía de Hortaleza, kiu montris ke niaj klopodoj estis fruktodonaj, Ana Manero, nome de HEF, petis lokon al la Nacia Biblioteko, kie ŝi laboras, kaj al aliaj grandaj bibliotekoj, regionaj kaj universitataj, de Madrida regiono. La dosiero kun la taŭgaj dokumentoj jam estas preparita kaj la afero nur bezonas adaptiĝi al la diversaj ekspozici-lokoj. Bedaŭrinde la Nacia Biblioteko respondis ke ĝi nur ekspozicias sian materialon kaj ne de aliaj bibliotekoj.

Montrado de esperanto-muziko

LOKO. Unue vi devas trovi lokon por la evento sed certe en via urbo, provinco aŭ regiono ekzistas taŭga loko por ekspozicii librojn ene de montro-ŝranko (bibliotekoj, salonoj de bankoj kaj ŝparkasoj, kulturaj centroj, privataj fondaĵoj, ktp.). Vidu ke en Madrido oni faris tion en Komerca Centro kaj ke ankaŭ vi povas fari ekspozicion en montrofenestro de librovendejo.

VOLONTULOJ. Organizi ekspozicion pri libroj ne bezonas multajn voluntulojn: en Madrido, ni havis la bonŝancon ke Ana Manero, profesia bibliotekistino, proponis sin por organizi la diversajn montro-ŝrankojn laŭ temo: ŝi agadis, laŭ oni diras nun, kiel «komisariino». Aliaj du personoj kaj unu veturilo estis sufiĉe por porti la skatolojn kun la libroj kaj munti/malmunti ilin. En Madrido ankaŭ oni havis dum la semajfino inform-budon kun diversaj libroj por vendi; por fari tion oni bezonas aliajn po du volontulojn por tago sed la inform-budo ne estas necesa kaj certe oni ne aranĝos se HEF atingas aliajn lokon por munti ekspozicion en Madrido.

PETO. Se via grupo havas sufiĉe da esperantaj libroj kaj voluntuloj, kial ne sendi peton al la plej taŭgaj lokoj? Se vi petas al HEF vi ricevos la pet-dosieron kiun la Federacio uzas por siaj petoj. Je ilia dispono estas ankaŭ modelo de dokumento por prezenti

ekspozician projekton al la koncernaj aŭtoritatoj. Petu ilin rekte de la biblioteka prizorganto: b*iblioteko* (ĉe)*esperanto.es*

LIBROJ. Kvankam en Madrido ni havis bonŝancon kaj ni povis elekti la librojn de la abunda kolekto de la biblioteko «Juan Régulo Pérez» de Hispana Esperanto-Federacio, kaj de la biblioteko de Madrida Esperanto-Liceo, mi opinias ke ĉiuj esperantaj grupoj, aŭ siaj membroj, havas sufiĉe da libroj por organizi ekspozicion. La nombro da ekzempleroj dependas de la loko… sed ankaŭ la loko povas adaptiĝi al la kvanto da libroj. En Madrido oni ofertis ĝis la17a montro-ŝrankojn kaj ni montris pli ol cent specimenojn kiel libroj, KD-oj, filmoj, ktp. Laŭ la materialo disponebla vi povas adapti la montro-ŝrankojn. Pro sekurecaj kialoj HEF ne povas pruntedoni ekzemplerojn de sia biblioteko.

Tradukoj: romanoj, komiksoj, lerniloj, ktp

ARANĜO. Vi mem devas estetike aranĝi la disponeblan materialon: La inform-materialo por meti en la montro-ŝrankon, jam estas farita de Ana Manero kaj vi povas uzi ĝin post adapto al viaj bezonoj. Ĉiuj tekstoj troviĝas, en formato pdf, en la paĝaro de HEF (Biblioteko-eksteraj agadoj).

ALIAJ. Se finfine vi instalos inform-budon vi devas prepari sufiĉe da informiloj. En Madrido la organizanto pagis ĝis 1.000 eŭrojn en kopioj kiuj parte estis disdonitaj en la budo kaj parte restis por niaj asocioj.

En unu el la montro-ŝrankoj ni instalis komputilon kiu senhalte kaj aŭtomate montris diversajn inform-materialojn kiujn ankaŭ HEF povas sendi al vi. Kelkaj el ili ankaŭ estas aŭdeblaj por montri al interesato kiel sonas esperanto. La lerno-metodo Mazi estis unu el ili.

Kiel vi povas vidi ne estas malfacile organizi ekspozicion kaj kun malmultaj personoj kaj materialo vi povas fari ĝin.

Lupe Sanz

Kuenko, ĉi-jara kongresurbo

La urbo Kuenko, hispane Cuenca, staras 150 km sudoriente el Madrido kaj ĝi estas ĉefurbo de la samnoma provinco. La provinco Kuenko estas la 5a plej granda en Hispanio laŭ surfaco, tamen ghi estas la 7a malplej popolata. Kaj la urbo mem havas nur 50,000 loĝantoj kaj ĝi estas la dua plej malgranda provinca ĉefurbo en Hispanio, post Teruel. Ĝi do estas trankvila urbeto meze de apenaŭ loĝata regiono, kaj ĉirkaŭata ĉefe de montaroj kaj pinarbaroj. La urbo staras je 956 m. super la mar-nivelo. La vetero estas malvarma dum la vintro, ofte neĝas kaj la temperaturoj ofte atingas -5 aŭ eĉ -10 gradojn. Dum la somero la vetero estas seka kaj varma, sed dank' al la altitudo la temperaturo neniam estas tiom alta kiel en aliaj hispanaj urboj, ĝi ofte estas ĉirkaŭ 33 gradoj maksimume.

La urbo estis fondita de la islamanoj ĉirkaŭ la 10a jarcento sur ege strategia situo, sur kruta monto inter la riveroj Júcar kaj Huécar. Ĝi estis konkerita de la kristana reĝo Alfonso la 8a en la jaro 1177. Post tiam, eble la plej interesa epoko de la historio de Kuenko estis inter 1950 kaj 1980 kiam ĝi populariĝis inter artistoj, pentristoj, filmistoj ktp, multaj el kiuj loĝis en Kuenko almenaŭ parton de la jaro. El tiu epoko devenas unu el la plej interesaj vizitindaĵoj de la urbo, la Museo de Arte Abstracto Español (Muzeo de Hispana Abstrakta Arto), fondita de Fernándo Zobel, kiu estis vera instiganto de tiu populariĝo de la urbo.

La urbo dividiĝas en du partoj; la malnova urbo, kiu staras, kiel dirite, sur monto inter du ravinoj, hispane "hoces", laŭ kiuj fluas la riveroj Huécar kaj Júcar, estis nomata Monda Heredaĵo de UNESKO en 1996 kaŭze de la bonega konservo de la antikva urba pejzaĝo kaj la mezepoka fortreso, ĝia riĉa civila kaj religia arĥitekturo de la 12a ĝis la 18a jarcento, kaj la eksterodinara fuzio de la urbo kun ties belega natura medio.

La plej interesaj festivaloj en Kuenko estas la Semana Santa (Pasko-Semajno), la Semana de Música

Religiosa (Semajno de Religia Muziko), kaj la festoj de Sankta Julián (en la monato aŭgusto) kaj de Sankta Mateo (septembro)

La kongresanoj povos profiti por viziti la plej gravajn vidindaĵojn en la urbo:

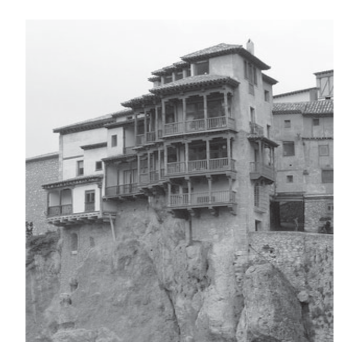
Plaza Mayor (Ĉefa Placo), ĉe la centro de la malnova urbo, limigita de la Katedralo, la monaĥinejo de Petras (18a jarcento) kaj la Urbodomo.

Catedral (Katedralo), ekkonstruita ĉirkaŭ la jaro 1200 estas unu el la plej antikvaj gotikaj konstruaĵoj en Hispanio. Tamen la fasado disfalis komence de la 20a jarcento kaj estis rekonstruita.

Ayuntamiento (Urbodomo) Interesa 18a jarcenta konstruaĵo ĉe la Plaza Mayor

Casas Colgadas (Pendantaj domoj), vera simbolo de Kuenko. La malnova urbo staras sur du krutaj deklivoj kaj ekzistas multaj antikvaj domoj konstruitaj sur la rando mem de la abismo, sed la plej famaj estas tiuj troviĝas nun la Museo de Arte Abstracto Español kaj la Casa de la Sirena. Ili datiĝas de la 15a jarcento proksimume.

Convento de San Pablo (Monaĥejo de Sankta Pablo). Tiu vizitinda konstruaĵo

staras sur monteto kontraŭ la Casas Colgadas. Oni povas atingi ĝin piede per la fera ponto "Puente de San Pablo", kiun ne ĉiu vizitanto kuraĝas trairi. La Convento de San Pablo entenas nun la Parador Nacional.

Iglesia de San Pedro (Preĝejo de Sankta Pedro), la plej interesa preĝejo krom la Katedralo, el la 18a jarcento.

Torre de Mangana (Turo de Mangana), konstruaĵo el la 16a jarcento videbla el la tuta urbo

Museo de Arte Abstracto Español (Muzeo de Hispana Abstrakta Arto). La Muzeo estas vizitinda kaŭze de ties situo, en la Casas Colgadas, kaj enhavas interesegan kolekton de la verkaro de hispanaj artistoj de la 20a jarcento.

Museo de las Ciencias (Muzeo de Sciencoj) Interesa kaj nova muzeo, fondita antaŭ 10 jaroj.

Ankaŭ vizitindas la Fundación Antonio Pérez (arta muzeo), kaj la Museo Arqueológico kaj la Museo Diocesano.

La ĉirkaŭaĵoj de Kuenko estas tiel interesaj kiel la urbo mem por homoj kiuj ŝatas naturon. Krom la arbaroj, valoj kaj montaroj, oni vidas interesajn geologiajn formaciojn vizititaj de speleologistoj kaj grimpistoj el tuta Eŭropo. Unu el la plej famaj naturaj lokoj estas la "Ciudad Encantada" (Ensorĉigita Urbo), 20 km norde el la urbo.

Alejandro Pareja

Kelkaj partoprenantoj en la Hispana Kongreso

Ana Manero

Naskiĝis en Madrido en 1963 kaj eklernis esperanton en 1989. Ŝi kunordigis la partoprenon de HEF en Expolingua dum pluraj jaroj kaj kunlaboris en la organizado de la Hispanaj Esperanto-Kongresoj de San Sebastián de los Reyes (2000) kaj Alcalá de Henares (2005). Delonge ŝi prizorgas la Bibliotekon Juan Régulo Pérez de Hispana Esperanto-Federacio.

"Kunlabore kun Miguel Ángel

Sancho, mi prezentos la Bibliotekon Juan Régulo Pérez, ĉefe ties ret-servojn, kiel parto de la komuna programero *Novaj tendencoj kaj servoj en la paĝaro de HEF*".

Miguel Fernandez

Miguel Fernández naskiĝis en 1950 en Granada, kie li bakalaŭriĝis kaj ricevis kleriĝon pri solfeĝo kaj kanto-arto. En 1968 li iris al Madrido kaj ekstudis en ties Politeknika Universitato. Fernández esperantistiĝis en 1981 kaj baldaŭ komencis instrui la lingvon kaj aperigi literaturaĵojn en diversaj gazetoj el la plej renomaj en Esperantujo. Plurfoje premiita en la Belartaj Konkursoj de UEA kaj en aliaj similspecaj aranĝoj, li iniciatis i.a. la Lirikajn Festojn kadre de la HEF-Kongresoj, surbaze de plurtagaj poeziaj deklamadoj, prelegoj, spektakloj k.t.p. El lia kunlaborado kun la muzikisto Pedro Vilarroig rezultis la unua kantato en esperanto, *La profil' de viaj spuroj*, por orkestro, ĥoro kaj solistoj, kiu premieris en la Muzik-Palaco de Valencia kadre de la 78ª UK. Kunfondinto de la ibera grupo de e-verkistoj nuntempe konata kiel *Ibera skolo*, Miguel Fernández estas la aŭtoro de libroj kiel la poemaroj *La profil' de viaj spuroj* (kuntekste de la kvaropa poemkolekto *Ibere libere*) kaj *El miaj sonoraj soloj*, la eseo *Sur la spuroj de Federico García Lorca*, la tradukoj *Sanga nupto* kaj *La domo de Bernarda Alba* (de Federico García Lorca) kaj *Poeto de l' popolo* (antologio de poemoj de Miguel Hernández) kaj kunaŭtoris la kvaropan novelaron *Ekstremoj*.

Por nia kongreso Miguel Fernández proponas du prelegojn: *Pri Cigana Romancaro*, kadre de la 80ª datreveno de la apero de la renoma poemaro de Federico García Lorca, kaj *Pri poeziaj eklipsoj kaj aliaj fenomenoj ĉe Camacho*, kie li prezentos kaj analizos la lastan poemkolekton de Jorge Camacho, *Eklipsas*.

Antonio Valén

" Mi naskiĝis en Soria en 1965. Loĝis ankaŭ en Zaragozo kaj nun en

Vigo. Profesie mi estas lingvisto kaj instruas la hispanan kaj la francan en galega mezlernejo. Mi okupiĝas pri esperanto de 1983, kiam mi hazarde vidis hispanan-esperantan vortareton ĉe geamikoj.

Mi verkis enkondukon por la romano *Tirano Banderas* de Valle-Inclán, en traduko de Fernando de Diego, kaj prezenton al la poemaro *El la sonoraj soloj*, de Miguel Fernández. Mi estas konata ankaŭ pro miaj multaj recenzoj en diversaj e-revuoj. En la hispana mi verkis informilon *El esperanto: lengua y cultura*, kiu detale prezentas esperanton lingvistike, beletre, kulture kaj historie pere de abundaj datenoj kaj komparoj.

Mian plej oftan okupon dum multaj jaroj konsistigis la konstanta reviziado de alies tekstoj en esperanto. En 2006 mi decidis ne plu revizii ion ajn pro laciĝo kaj tempomanko. Foje mi verkis mem poemojn kaj faris beletrajn traduketojn. Sed mia ĉefa laboro estis la reviziado kaj kompletigo de la *Granda vortaro hispana-esperanta* de Fernando de Diego, kiun li finis en 1994. Jam en 1991, li petis mian helpon, kaj de tiam ni kunlaboradis kune kun Miguel Fernández, Liven Dek kaj Jorge Camacho, ĝis la eldono de la verkego en 2003.

Nun mi ŝatus eble esperantigi beletraĵon el unu el miaj aliaj lingvoj. Iam mi promesis al mi mem traduki *Sinjorino en ruĝo sur griza fono* de Miguel Delibes, kaj do devos iam plenumi la taskon...

En la kongreso de Kvenko mi prelegetos pri kelkaj trajtoj de la superba *Kun sopira koro*, esperantigo de la *Rimas* de Bécquer far Fernando de Diego. Mi ŝatus kompari kelkajn el la kurtaj poemoj en ambaŭ lingvoj por malkovri kaj analizi la solvojn de nia granda traduk-majstro."

Jorge Camacho

Fotis Kike Calvo

Naskiĝis en Zafra, Hispanujo, 1966. Paroltradukisto kaj poeto. Cxefaj verkoj: eseo "La liturgio de l' foiro", rakontoj en "Sur la linio" kaj "Ekstremoj", prozaĵo "La ĉapo de la sterko-vermo", novelo "La Majstro kaj Martinelli", poemaroj "Celakantoj", "Saturno" kaj "Eklipsas" (ĉi lastan prezentos Miguel Fernández kadre de la kongresa programo). Tradukis "Letero el Palestino" de Santiago Alba. Cxefredaktisto de la nova literatura

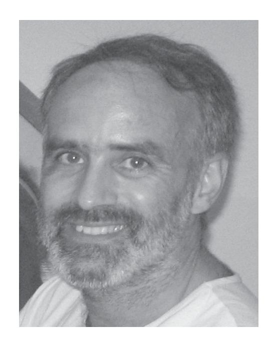
revuo “Beletra Almanako”, kiun li prezentos en la kongreso. Li ankaŭ gvidos poezian atelieron aŭ metiejon: interesiĝantoj kunportu siajn aŭ aliulajn poemojn, chu originalajn aŭ tradukitajn, ĉu definitivajn aŭ provajn; la celo ja estas interŝanĝi opiniojn, ideojn kaj spertojn.

Maria Rafaela Urueña

Maria Rafaela Urueña naskiĝis en Bilbao kaj studis en Valladolid, kie ŝi doktoriĝis pri Juro en la tiea Universitato. Profesorino pri Internacia Juro kaj Internaciaj Rilatoj, ŝi specialiĝis pri Juro de la Eúropa Komunumo, estante fondinta membro de la Instituto pri Eúropaj Studoj, kaj ankaú pri Marjuro kaj pri Juro de la Medio.Pri tiu lasta temo, mi gvidis postdiploman kurson, kaj plurajn aliajn pri tio rilatas la kongresa prelego. La temo estas “La akvo kiel konflikto”. Rilate Esperanton, ŝi esperantiĝis en la sesdekaj jaroj, kaj de 1978 ĝis 1986 estis Prezidanto de HEF. Shi prelegis en la IKU sesioj de la Universalaj Kongresoj, kaj dum la pasinta kongreso de la Eúropa Unio, en Maribor (Slovenio).

Lorenzo Noguero

Naskiĝis la 14an de julio de 1963. Esperantisto ekde 1984.

Prezidanto de “Frateco”, E-societo en Aragono. Sekretario de “Fundación Esperanto” de HEF.

Altiro al Esperanto: *“mi povus diri, ke Esperanto allogis min ĉar ĝi estas bela, facila kaj aminda... kiel sindona ĉarmulino...”*

Lorenzo Noguero prelegos pri ***100 jariĝo de Frateco.*** En 1908 naskiĝis en Zaragozo la E-societo “Frateco”. Ĝi estis unu el la plej gravaj en la hispana Esperanto-movado. Okaze de ĝia centjariĝo, oni rigardos la historion de Esperanto kaj de “Frateco”.

LA ENSEÑANZA DEL ESPERANTO EN ESPAÑA EN EL PRIMER TERCIO DEL SIGLO XX

Carmen Colmenares Orzaes[1]
Universidad Complutense de Madrid

1. INTRODUCCIÓN

> «Nos hemos reunido hoy para demostrar al mundo con hechos irrefutables, lo que el mundo hasta hoy no ha querido creer. Mostraremos al mundo que la comprensión recírpoca entre personas de naciones difrentes está al alcance de la mano, que para ello en absoluto es necesario que un pueblo humille a otro, que los muros entre los pueblos, de ninguna manera son algo necesario y eterno, que la comprensión mutua entre seres de esta misma especie no es un hecho fantástico, sino un hecho totalmente natural, cuya aparición ha sido largamente retrasada por lamentables y vergonzosas circunstancias, pero que debía llegar antes o después y que al fin ha llegado ahora»[2]

Hemos querido representar, como mejor introducción al tema de esta comunicación, las palabras del Dr. Zamenhof, extraídas de su discurso pronunciado en el primer Congreso Universal de Esperanto. Dichas palabras nos revelan las aspiraciones del fundador del esperanto, quien pretendió que, con la utilización de una lengua universal como instrumento de comunicación, se lograrían unos ideales de confraternización humana y de paz universal entre las naciones

Pensamos que para el logro de esos ideales serían necesarias, además, otra serie de acciones políticas y socioeconómicas, que no viene ahora al caso reseñar, pero la idea de la utilización de una lengua universal siempre nos ha seducido y nos ha motivado ahora a investigar la difusión de dicha lengua, el esperanto, y los anhelos de introducirla como materia de enseñanza en los centros educativos oficiales.

---

acreditación de saberes y de competencias. Perspectiva histórica. Oviedo. 2001. Universidad de Oviedo/SEDHE

1.- Profesora del Departamento de Historia y Teoría de la Educación de la Universidad Complutense de Madrid. Esta ponencia fue presentada al XI Coloquio Nacional de Historia de la Educación. La acreditación de saberes y de competencias. Perspectiva histórica. Oviedo. 2001. Universidad de Oviedo/SEDHE

2.- Discurso de Zamenfoh en el primer Congreso Universal de Esperanto. Boulogne-sur-Mer, Francia, del 5 al 13 de agosto de 1905. En, Auld, W. (1993). *El esperanto: fenómeno de la comunicación.* Madrid: Esperanto-Liceo de Madrid, p.108.

Hoy día, como se suele decir, el tema ni mucho menos está en el candelero, sino más bien, pasado de moda y hasta bastante menospreciado por distintos motivos, entre ellos, las tendencias nacionalistas radicales de nuestra sociedad y el empuje de la lengua inglesa, por encina de otras, incluso con mayor número de parlantes. Sin embargo, históricamente la idea de conseguir una lengua común para toda la humanidad es una vieja utopía, anterior en muchos siglos al surgimiento del esperanto[3] .Utopía porque aún no se ha realizado y, por tanto, supone un incentivo a conseguir. En nuestra opinión, la utopía es necesaria porque -lejos de ser una mera quimera- mueve a la lucha por la consecución de lo que, hasta el momento, ha sido inviable. Por ello, traemos ahora a la palestra el tema de la enseñanza del esperanto y porque sabemos que esta cuestión prendió en la sociedad española durante las primeras décadas del siglo XX y que, enseguida, sus seguidores consideraron fundamental que el esperanto se enseñase en los centros educativos, no sólo a través de alternativas particulares, sino también de forma oficial.

2. PRIMEROS PASOS DEL MOVIMIENTO ESPERANTSTA EN ESPAÑA

Aunque los primeros pasos nunca son fáciles, lo cierto es que la gramática esperantista, publicada por su autor, el Dr. Luis Lázaro Zamenhof, obtuvo una aceptable aprobación en Europa, ya que el proyecto lingüístico se mostró, en la práctica, sencillo, lógico, enormemente racional y, sobre todo, de fácil aprendizaje, lo que hizo que el movimiento fuese atrayendo seguidores y se sucedieran las ediciones de libros, traducidos de otros idiomas, al esperanto.

En España la interlingua se dio a conocer mediante manuales y revistas francesas y se coincide en afirmar que el primer interesado por el esperanto fue el bibliotecario del Senado, Joaquín de Arce y Bodega, quien se puso en contacto con el Dr. Zamenhof y recibió las primeras gramáticas de esta lengua en 1889 [4] Concretamente fueron tres ejemplares, uno de los cuales donó a su amigo, José Rodríguez Huertas, un profesor de magisterio de Málaga que -entusiasmado con el nuevo idioma- lo aprendió y enseñó en la capital andaluza, fundando con esa finalidad la primera sociedad esperantista de España. Otro de los ejemplares lo regaló a Ricardo Codorniú, ingeniero de montes, que ya habia declarado públicamente la necesidad de un dioma común internacional. Y el otro ejemplar se los guardó para sí mismo.

3.- En 1887 se publicó en Varsovia (Polonia) la primera gramática de la lengua internacional, firmada por el «Doctor Esperanto», seudónimo de L.L, Zamenhof, médico oftalmólogo de profesión. Pero anteriormente a esas fechas muchos ilustres pensadores, como Luis Vives o Comenio, ya habían reivindicado la necesidad de esa lengua universal.

4.- Véase: San Bueno L. (1993) *Historia del esperanto en Madrid*. Madrid: Esperanto-Liceo de Madrid. Y tambiém: Marco Botella A. (1991) *60 años de esperanto*. Callosa de Segura: Centro de estudios y documentación callosino. Ayuntamiento de Callosa de Segura

En 1898, el que fuera presidente de la Primera República española, Francisco Pi y Margall, publicó en el períodico republicano de Madrid *El Nuevo Régimen* un artículo explicando qué era el esperanto y cual su utilidad e invitaba, al mismo tiempo, a aprenderlo por considerarlo de gran futuro. En 1899, Ramón Andreu dirigió el primer curso de esperanto en el Ateneo de Madrid y publicó por lecciones una gramática en la *Revista de Estenografá y Fonética.* Poco después escribió un *Diccionario Esperanto-Español.* Alumno de este primer curso madrileño fue Vicente Ingrada Ors, que más tarde dirigió, a su vez, el primer curso de esperanto en Barcelona.

Poco a poco, pero de forma progresiva e irreversible, el esperanto se fue abriendo paso en los medios culturales españoles a través de la prensa y de las publicaciones de libros. Toda esa difusión cuajó en la creación de los primeros centros esperantistas con finalidad docente y en la fundación de sociedades. Entre éstas hay que destacar la creación, en 1903, de la Sociedad Española para Propaganda del Esperanto, primera asociación a escala nacional, con sede en Madrid. Más tarde, en 1907, se fundó el Grupo de Esperanto de Madrid y, en torno a estas fechas, surgieron también asociaciones de este tipo en distintos puntos de la geografúa española. En Madrid surgieron también en 1909, la primera asociación de mujeres esperantistas (Grupo de Esperanto Femenino) y, en 1910, la Asociación de Militares Esperantistas, cuyo fin fue la propaganda del esperanto en los ejércitos de tierra y mar «como única solución para la intercomprensión de los militares de diversas nacionalidades» [5] . El rey Alfonso XIII fue Presidente de Honor de esta asociación y se mostró siempre simpatizante del movimiento esperantista.

La necesidad de organizarse, tanto a nivel nacional, como internacional, para impulsar la enseñanza del idioma, así como para comprobar su eficacia y utilidad en las relaciones internacionales, llevó a los esperantistas a la decisión de establecer unos contactos anuales, que se materializaron en forma de congresos, llamados universales, dónde se reunieron gentes de los más diversos países, con objeto de lograr esa «interconmprensión» entre individuos y pueblos, para la que fue creada la interlengua.

Así pues se sucedieron desde 1905, y hasta la actualidad, congresos universales de esperanto, de los cuales el 5º se celebró en Barcelona en 1901, siendo éste un gran acontecimiento cultural en nuestro país, respaldado por el rey y el gobierno. Tanto a este congreso de Barcelona, como al postcongreso de Valencia de ese mismo año, asistió el propio Zamenhof, quiene recibió, tanto altas distinciones oficiales, como una caluriosa acogida popular [5] .

3. EL ESPERANTO EN LOS CENTROS EDUCATIVOS OFICIALES

La celebración de los actos esperantistas, a los que antes aludíamos, así como la difusión paulatina en nuestro pais de obras literarias, traducidas al esperanto,

5 Sanz Bueno, L. Op. cit., p. 5.
6. Marco Botella A. Op.cit., pp. 15-17.

hizo que la coriente esperantista alcanzara su momento de euforia en España en el año 1911. En esta fecha el Grupo Esperantista de Madrid, a cuya cabeza estaban José Perogordo y Rafael San Millán, consiguió que las autoridades académicas españolas autorizasen la enseñanza del esperanto en los centros educativos oficiales.

La respuesta gubernamental a las peticiones del grupo citado fue la promulgación de la R.O. de 27 de julio de 1911, publicada en la *Gaceta de Madrid* de 15 de agosto y de 10 de octubre de ese año. Esta disposición legislativa, dirigida al Rector de la Universidad Central, es un distamen del Consejo de Instrucción Pública, en respuesta a la instancia suscrita por el citado Grupo Esperantista de Madrdid, en la que se solicitaba que se implantara oficialmente el estudio del esperanto o que se autorizase su explicación en los centros de enseñanza por miembros de dicho Grupo.

Esta enseñanza sería voluntatia y su aprobación constituiria un mérito especial. Se argumentaban, a continuación, las ventajas de poseer un idioma internacional, afirmando que el esperanto (más perfecto y afortunado que sus predecesores, el volapuk y el bollac) se enseñaba en algunas escuelas del Comercio de Londres e incluso en escuelas primarias de países como Rusia, Rumania o Sajonia, en Europa y en los Estados de Maryland y Ohio, en los Estados Unidos de América. Igualmente se decía en esta real orden que en Francia había constituidos, en ese momento, más de cien grupos esperantistas y eran numerosas las revistas y períodicos, publicados en esa lengua.

Sin embargo, pese a los argumentos positivos, expuestos anteriormente, el Consejo de Instrucción Publica se pronunciaba asi:

> «Pero, a juicio de este Consejo, no parece prudente establecer desde luego una enseñanza oficial del esperanto en nuestra patria, en tanto que los resultados que, en otras naciones vayan porduciendo no alcancen la medida necesaria para juzgar con fundamentos suficientes acerca del éxito y valor definitivo de la reforma.
>
> La implantación oficial de esta enseñanza sería prematura, pero no ve el Consejo dificultad que oponer a que se autorice la explicación de cursos de dicho idioma en los establecimeitnos oficiales de enseñanza por los profesores designados por las asociaciones esperantistas, haciendo constar como mérito oficial el diploma de aprobación de su estudio.
>
> Dicha autorización se concederá por los Claustros respectivos, a los cuales se someterá asimismo la propuesta del Profesor» [7].

---

7 R.O. de 27 de julio de 1911. En, Martínez Alcubilla, M. (1911) *Diccionario de la Administración Española*. Madrid. pp. 343-344.

Lo preceptuado en la real orden anterior efectivamente se llevó a la práctica de inmediato, ya que se nombraron profesores para impartir clases de esperanto, durante el curso de 1911-12, en los siguientes centros docentes: [8]

- Universidad e Inntituto del Cardenal Cisneros: D. Fernando Redondo (Primer Teniente de Infantería en prácticas del Estado Mayor).
- Instituto San Isidro: D. Eugenio Cid (Primer Teniente de la Guardia Civil).
- Escuela Central de Idiomas: D. Ramón Ayza (Teniente Coronel del Estado Mayor, Doctor en Ciencias).
- Escuela Superior de Comercio: D. Rafael San Millán (Licenciado en Medicina y Cirugía).
- Escuela Superior del Magisterio: D. José Perogordo (Capitán de Artillería).
- Escuela Normal de Maestros: D. José Perogordo (Capitán de Artillería).
- Escuela Normal de Maestras: D. José Ventura (Licenciado en Ciencias).

Como vemos, los profesores designados procedían del sector militar o de carreras de Ciencias y, tanto José Perogordo, como Rafael San Millán representaban a las asociaciones esperantistas, que se habían formado en Madrid. Quizá hubiera sido más lógico que las profesiones de estos profesores de esperanto hubieran estado más relacionados con la Lingüística o, en otro orden de cosas, que hubiese sido designada para profesora, en la Escuela Central de Maestras, alguna de las representantes de la Asociación de Mujeres Esperantistas [9] .

Lo cierto es que no fue así y que estas clases se continuaron impartiendo de forma esporádica en los cursos siguientes. Hemos llegado a esta conclusión por las referencias aisladas, que aparecen en la bibliografía, consultada al respecto, sobre las clases de esperanto en algunos de los centros educativos oficiales, antes mencionados, si bien, en los documentos, consultados hasta 1920, en el Archivo Histórico de la U.C.M., no aparece ningún otro oficio ni comunicado alusivo al tema.

En concreto, en la Escuela Normal Central de Maestras, cuya historia nos es bien conocida, se hizo referencia a este tema precisamente a raíz de la promulgación de la real orden de 27 de julio de 1911, antes citada, y con ocasión del nombramiento de D. José Ventura, designado en esta escuela para dar clases de esperanto -como sabemos- durante el curso de 1911-12[10]. A partir de esta fecha, en la extensa documentación consultada sobre la historia de esta institución educativa, no aparece ninguna otra alusión a las citadas clases de esperanto hasta el año 1925. Quizá porque,

---

8 Relación de los profesores designados para impartir el idioma Esperanto en los centros oficiales de enseñanza. 18 de setiembre de 1911. Archivo Histórico de la U.C.M. Secretaría General. Asuntos Generales. Órdenes. Comunicados. Minutas. 1864-1914.Legajo 148

9 Dicha asociación (Virina Esperanto-Grupo) tuvo su sede en la calle Madera nº 5-7 y su presidenta fue Luisa Ayza, Angela Alcay, la vicepresidenta y Elisa Gómez de Perogordo, la secretaria. (En, Sanz Bueno, L. Op.cit., p.5.).

10 Véase Colmenar Orzaes, C. (1989) *Historia de la Escuela Normal Central de Maestras de Madrid. 1858-1914.*Madrid Universidad Complutense de Madrid, pp.518-519.

al tratarse de unas clases especiales, no se mencionan en los planes de estudio de la escuela, ni el programa de enseñanza se encuentra, en ningún momento, entre los programas del resto de asignaturas que se impartieron. Tampoco el profesor de esperanto designado formó nunca parte del claustro de profesores de la escuela.

Como señalábamos antes, durante el curso de 1925-26 se alude a la impartición de un curso de esperanto en la Escuela Normal de Maestras de Madrid, cuyo claustro, reunido en la sesión de 13 de noviembre de 1925 acordó aceptar la propuesta, realizada en octubre de ese año por el Presidente del Grupo Central Esperantista de Madrid, Julio Mangada Rosenorn. Se acepta por considerarse al esperanto «un nuevo elemento de cultura y por su deseo de contribuir a la misma». El curso en cuestión se impartió con carácter voluntario, en clases alternas, y fue explicado por el presbítero y licenciado en Filosofía y Letras, D. Mariano Mojado Abad [11], quien, además, ese mismos año impartió un curso de esperanto en Unión Radio, curso que volvió a dar en 1930, en ese mismo medio de difusión, organizado por Julio Mangada [12].

Como se ha puesto de manifiesto, a partir de 1911 la enseñanza del esperanto en España recibió un notable impulso y, junto a los cursos dados en los mencionados centros oficiales, nos consta que existió una trayectoria continuada en su enseñanza en instituciones como el Ateneo de Madrid, el Fomento de las Artes, en colegios privados, en la Casa del Pueblo, en el Club Socialista «Norte y Sur» y en los distritos de Vallecas, Tetuán y Chamartín, etc. En el resto de España hubo igualmente una amplia difusión del esperanto, especialmete en Barcelona, Valencia, Alicante y Zaragoza, pero la pretensión de «formar un plantel de Profesores que puedan en su día explicar el idioma internacianal en las escuelas primarias y superiores»[13] no se pudo llevar a la práctica ni en la época estudiada. ni obviamente hasta la actualidad.

Esto no quiere decir, desde luego, que desde entonces no hubiera habido voces, tanto a nivel nacional como internacional, a favor de la enseñanza del esperanto en las escuelas primarias y en otros centros de enseñanza. En España, una de estas voces pro-esperanto fue la de Victoriano Fernández Ascarza, quien resaltó en una de sus obras, dirigida a los maestros españoles, el valor pedagógico y educativo del esperanto, así como su utilidad práctica. Señaló este autor tres razones fundamentales: [14]

---

11 Morata Sebastián, R. *La Escuela Normal de Maestras de Madrid durante la vigencia de los planes Bergamín y Profesional (1914-1939).* Tesis Doctoral inédita. Universidad Complutense de Madrid. 1996, pp. 584-585.

12 Sanz Bueno, L. Op. cit., p. 11.

13 R.O de 27 de julio de 1911. Op. cit., p. 343.

14 Fernández Ascarza, V. (s.a.) *Cartillas pedagógicas. El esperanto: valor pedagógico de este idioma internacional.* Madrid. Magisterio Español, p. 3.

«Primera: el gran valor educativo de esta lengua universal, como se ha demostrado en muchas experiencias y muy singularmente en Inglaterra.

Segunda: el constituir un elemento valiosísimo, único de comunicación con elementos profesionales de todo el mundo, pues baste saber que una sola asociación esperantista tiene delegados en más de 1.000 poblaciones de 39 naciones distintas y que más de 200 de estos aunque delegados en otras poblaciones son maestros y profesores, dispuestos a suministrar cuantos datos e informaciones sean precisos.

Tercera: que este idioma es el instrumento más poderoso que se haya inventado para establecer lazos de cordial fraternidad entre todos los pueblos y para caminar decididos, positiva, lentamente hacia el ideal de paz universal».

A nivel internacional este tema también despertó interés, ya que, en 1922, en Ginebra, en el seno de la Sociedad de Naciones y a iniciativa del Instituto de Ciencias de la Educación J.J. Rousseau, tuvo lugar una reunión internacional sobre la enseñanza del esperanto en las escuelas públicas. A dicha reunióon asistieron representantes de los respectivos gobiernos de 16 países, autoridades escolares municipales y provinciales, asociaciones de profesores, representantes de federaciones nacionales de enseñanza y un considerable número de organismos internacionales, como la Oficina Internacional del Trabajo, la Oficina Internacional de las Escuelas Nuevas, la Unión Internacional de los Derechos de los Niños, la Liga Internacional de Mujeres por la Paz y la Libertad, el Instituto Pedagógico Comenio, etc.[15]. Como representante de España acudió D. José Nuñez Rey, Delegado de la Dirección de Orden Público, quien habló sobre la enseñanza del esperanto en la Escuela de Policía de Madid, experiencia educativa que había dado resultados muy satisfactorios.

En esta reunión se debatieron temas tales como las relaciones del esperanto con la lengua materna, con las lenguas extranjeras, con la enseñanza de la geografía y de la educación moral, sobre la organización de la enseñanza del esperanto en cuanto al método y al plan de estudio y finalmente, tras presentar un informe detallado sobre las ventajas de la enseñanza del esperanto en las escuelas, se llegó a un acuerdo escolar internacional. En el referido informe se plantearon argumentos, como los siguiente: [16]

«Hemos comprobado que el esperanto llena las condiciones requeridas por una lengua internacional para responder a las necesidades prácticas de la palabra oral y escrita y posee, además, cualiddes notables que la convierten en un instrumento de educación de gran valor.

---

15 École de Sciences de l'Education (Institut J.J. Rousseau) (1922). *Conference Internationale sur l'enseignement de l'Esperanto dans les écoles,* Géneve, pp. 3-4.

16 Ibidem, pp.25-27

Lejos de atentar contra las lenguas nacionales, por el contrario, su estudio ayuda a los niños a escribir y a hablar más correctamente su lengua patria. Se ha obervado y comprobado que, mediante el estudio del esperanto, los niños han conseguido una mejor pronunciación, una exposición más clara, un juego de palabras mas juicioso, un conocimiento más firme de su sentido exacto y un progreso ortog´rafico y de análisis gramatical de la lengua patria. Constituye una introducción para el estudio de otras lenguas extranjeras o clásicas porque facilita el cometido del profesor y le hace ganar tiempo en la explicación de formas gramaticales, proveyendo al alumno de raíces de voces familiares, auxiliando el esfuerzo de expresión en los cerebros, así habituados amanejar una segunda lengua.

... Hemos comprobado también que el estudio y, sobre todo, el empleo del esperanto han desarrollado en nuestros alumnos el conocimiento y afición a la geografía e historia de la civilización, despertando en ellos interés por los pueblos extranjeros, por sus costumbres, por sus artes, por su literatura y también por la idea de paz entre los pueblos. Esta influencia moral es debida al intercambio de cartas, de tarjetas postales, de dibujos y de sellos con otros niños de otras naciones y también a la lectura de libros y revistas, publicados en esperanto en diversas naciones.»

Finalmente el acuerdo se tomó el 21 de setiembre de 1921, cuyo texto literal reproducimos a continuación, sin traducir del francés: [17]

«Les états signataires, reconnaissant l'importance de répandre l'usage practique d'une langue mondiale pour faciliter les relations internationales, s'engagent a introduire graduellement l'enseignemet de l'esperanto dans leurs écoles publiques et à communiquer à la Societé des Nations les mesures qu'ils decideront de prende à cet effect, soit par disposition legisative, soit par décret administratif.
Le present accord ne deviendra obligatoire que lorqu'il y aura dix Etats signataires, dont au moins cinq en Europe.»

Según señala Fernández Ascarza, en la obra antes citada, la petición reseñada en las líneas anteriores, fue hecha por catorce Estados, de los cuales cinco eran europeos, según la condición fijada, (Bélgica, Italia, Polonia, Rumania y Checoslovaquia). Sin embargo, en 1925, la medida aún no se habia hecho efectiva y, al decir de este autor «es de esperar que esto se ponga en práctica en plazo breve» [18] . Pero, ni en plazo breve, ni largo, se llevó nunca a la práctica la intriducción de la enseñanza reglada del esperanto en las escuelas públicas y, desde luego, el cuerdo tomado por los países

17 Ibidem, p. 23.

18 Fernández Ascarza, V. Op. cit., p. 10.

signatarios de la Sociedad de Naciones en 1922, tras haber elaborado el informe favorable reseñado, nunca se hizo ralidad. Sobre este mismo asunto señoaló William Auld:

> «Este informe tuvo un gran éxito y muchos delegados se dispusieron a votar a favor de la enseñanza del eperanto en las escuelas, pero el gibierno francés se opuso totalmente, pues temía la competencia entre el esperanto y el francés, que entonces era la lengua de pretigio. Muchas de las otras naciones temieron ofender a los franceses y por ello se sometieron aldeseo de éstos de hacer fracasar la porpuesta, a pesar de su porpia opinión»[19] .

En esta ocasión lo único que se consiguió es que la Asamblea General de la Liga de Naciones aceptara una resolución, que fue el primer reconocimiento interestatal del esperanto como lengua viva, con una definición oficial sobre su papel en las relaciones humanas.

En España mientras tanto, se siguió luchando por la enseñanza del esperanto en la escuela, ya que tras la celebración en Córdoba del Congreso Ibérico de Esperantistas en 1925, se creó la Sociedad Esperantista Española y ésta resolvió dirigirse al Presidente del Directorio Militar y al Subsecretario de Gobernación, con las siguientes peticiones: [20]

- Que se creen cátedras oficiales de esperanto en los institutos, escuelas normales y escuelas de comercio
- Que se sugiera la celebración de una conversación oficial de Estados, que resuelva el caos lingüístico en la diplomacia, el comercio, en las relaciones culturales, etc., mediante la adopción del esperanto, a semejanza de lo hecho en la implantación del sistema métrico decimal.
- Que el servicio telegráfico español admita el esperanto, según acuerdo de la Liga de Naciones.

Casi a la vez que este congreso nacional español, se celerbaron en París dos conferencias internacionales: una para promover el uso del esperanto en las relaciones comerciales y otra para difundirlo en las ciencias, con las importantes consecuencias pedagógicas que esto implicaba.

4. A MODO DE EPÍLOGO

Desde ese momento y hasta nuestros días la historia del esperanto es una historia de lucha continua por la supervivencia, por el esfuerzo de mantener la lengua internacional o la interlengua, como suelen decir los esperantistas actuales.

---

19 Auld, W. Op.cit., p. 68.
20 Fernández Ascarza, V. Op.cit., pp.17-18.

Es una historia, en definitiva, jalonada por la celebración de congresos universales, por la publicación de manifiestos pro-esperanto (como el de la 23ª Asamblea General de la UNESCO en Sofía, en 1985, o el Manifiesto de Praga de 1996), pero también una historia que, a nuestro juicio, tendrá que continuar en la brecha para poder alcanzar los objetivos propuestos. Es una historia, en fin -nos atreveríamos a decir- marcada por la utopía, por el deseo de conseguir la lengua universal, que todavía nunca se ha hecho real, o -mejor dicho- es una realidad desconocida para la inmensa mayoria de los habitantes del mundo.

Quizá por estos motivos, entre otros, el esperanto prendió con fuerza en el movimiento obrero internacionalista durante el siglo XX. Los trabajadores con conciencia de clase, entre las dos guerras mundiales, siendo seguidores del lema «Trabajadorrs del mundo, uníos» y, ya fueran socialistas, comunistas, socialdemócratas o anarquistas, sacaron una conclusión consecuente: ¿cómo podrían los trabajadores de distintos países del mundo colaborar eficazmente sin una lengua común? Entonces encontraron el esperanto y crearon su propia organización internacional, que habría de instruir a los trabajadores por medio de esa lengua. Este movimiento floreció y tras pocos años tenía más miembros que el movimiento esperantista neutral, pero tanto uno como otro fueron también víctimas de los regímenes políticos totalitarios (la Alemania nazi, la Unión Soviética de Stalin, la España franquista, los Estados Unidos de Mac Carthy, etc.), que proscribieron al esperanto por considerarlo una «lengua judía», o una «lengua comunista», o una «lengua anarquista» o una «lengua cosmopolita». Pero la razón fundamental era que, no sólo abria vías a las influencias extranjeras, sino también implicaba ideas de fraternidad entre las personas, de igualdad, de paz y también de «anacionalismo» [21] .

En España, por limitaciones obvias, nuestro estudio se detiene en este primer tercio del siglo XX, pero, pese a ello, apuntaremos algunos últimos datos sobre la evolución del esperanto en nuestro país.

Durante la Segunda República, especialmete durante el bienio azañista, se impulso la enseñanza del esperanto, organizándose cursos en instituciones científicas y culturales y publicándose métodos de enseñanza de este idioma. Al estallar la Guerra Civil la actividad esperantista casi desapareció en España, si bien en la Brigadas Internacionales vinieron algunos hablantes de esta lengua, procedentes de los países de Este de Europa, que establecieron contactos esporádicos con españoles en la zona republicana. En los años posteriores, los esprantistas españoles fueron considerados sospechosos por el régimen de Franco hasta que,

---

21 Este concepto, como ideal a conseguir, movió a un grupo de esperantistas. Presupone que las naciones son sólo un peldaño provisional en el camino a una sociedad, que englobe a toda la humanidad y los «anacionalistas» son la vanguardia para la realización de dicho concepto. Cit en, Auld, W. Op.cit., pp.66-67.

en 1947, venciendo resistencias, su actividad vuelve a resurgir, obteniendo la autorización oficial para fundar la Federación Española de Esperanto y el desarrollo legal de sus actividades. Desde entonces ha aparecido regularmente su revista *Boletín.* Posteriormente, en 1963, se creó en la Universidad de La Laguna la primera cátedra de esperanto del mundo, desempeñada durante dieciocho años por el profesor Juan Régulo Pérez, fundador también de la editorial *Stafeto,* que durante casi veinticinco años contribuyó a difundir la cultura esperantista en el ámbito internacional.

Durante los años setenta se produjo un aumento considerable del interés por el esperanto y actualmente la Federación Española de Esperanto colabora activamente con la Asociación Universal de Esperanto, de la cual es entidad asociada. Esta última, en relaciones consultivas con la ONU y la UNESCO, es una de las cuatrocientas organizaciones no gubernamentales que, a nivel internacional, colabora con el Consejo de Europa.

La Directiva de la Federación Española de Esperanto felicita a la profesora Carmen Colmenar por su trabajo excelentemente documentado y le agradece el que haya permitido su reproducción en nuestro «Boletín».

Kiel escepto, la artikolo aperas en la hispana.

Ĵurnalistoj kongresis

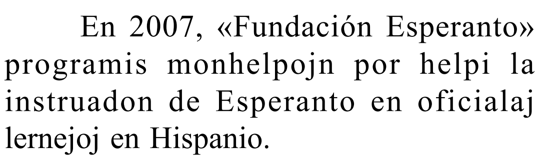
La lasta kunsido de la unua Tutmonda Kongreso de Esperantistoj-Ĵurnalistoj vendrede la 30-an de majo okazis en la Konstitucia salono de la litovia parlamento. Ĉeestis la kunsidon kaj elpaŝis ankaŭ Dainius Radzevicius, prezidanto de Litova Ĵurnalista Asocio. La kunsido taskigis la estraron de Tutmonda Esperantista Ĵurnalista Asocio (TEĴA) fari la unuajn paŝojn direkte al jura registriĝo de TEĴA en Litovio. La kongreso de esperantistaj ĵurnalistoj okazis en nekutime favoraj cirkonstancoj, kun forta financa subteno de la litovia ŝtato kaj aliaj neesperantistaj fontoj. Imponaj ejoj estis disponigitaj al la kongreso senpage, loĝado en hotelo estis senpaga por la kongresanoj, kaj ankaŭ manĝojn la kongresanoj ne bezonis pagi.

el www.liberafolio.org

Fundación Esperanto

La celoj de «Fundación Esperanto» laŭx ties Statuto estas stimuli la instruadon kaj disvastigon de la lingvo internacia Esperanto.

En 2007, «Fundación Esperanto» programis monhelpojn por helpi la instruadon de Esperanto en oficialaj lernejoj en Hispanio.
Nur alvenis du petoj de du E-grupoj kaj, sekve, oni pagis po 400 eŭroj al ĉiu.

Unu estis la instruado de Esperanto en la Eŭska Universitato en Bilbao. Tiu aktivaĵo estas kompetente organizata kaj gvidata de nia samideano J. M. García Iturrioz.

Alia estis la instruado de esperanto en la mezlernejo I.E.S. Reyes Católicos de Ejea de los Caballeros (Zaragoza). En tiu urbo estis organizita la 5a renkontiĝo de la projekto «AKEL» («Alternativa Komunikado en Eŭropaj Lernejoj») en oktobro de 2007. Ĉi tiu projekto troviĝas kadre de la Programo Sokrato kaj de la Projekto Comenius / AKEL 2 de la Eŭropa Unio. Partoprenas lernejoj el kelkaj eŭropaj landoj (Britio, Bulgario, Hispanio, Italio kaj Litovio).

La profesoroj kaj lernantoj vizitis la urbon Zaragozon. Ili estis en la sidejo de la Fondaĵo kaj vizitis la palacon Aljaferion (vidu foton)
Krome, kiel ĉiam, José Antonio del Barrio, Direktoro de la Fondaĵo agadis je multe da laborkampoj, ekz. pretigante la projekton pri la datrevenoj dum 2008 kaj 2009.

La Sekretario de la Fondaĵo veturis al Kubo kaj transdonis al Kuba Esperanto-Asocio diversajn E-librojn (vidu raporton en «Boletín» n-ro 380, aŭxg.-okt. 2007)

Lorenzo Noguero

Sekretario de «Fundación Esperanto»

Impona Lingva Festivalo

Dum la 10a kaj 11a de majo, sub la gvidado de la usona esperantisto Dennis Keefe, kaj de la vicestro de la Fako pri Aplikata Lingvistiko de la Universitato de Nankingo, s-ino Cui Jian Hua, okazis en tiu universitato la ĝis nun pli granda Lingva Festivalo okazinta en la tuta mondo, kun partopreno de pli ol 13.500 homoj, la plej multaj el ili universitataj studentoj, doktoriĝantoj kaj profesoroj, kun tre alta akademia edukiteco.

Pli ol 70 lingvoj el la tuta mondo estis prezentitaj de pli ol 100 profesoroj, ĉiuj denaske parolantaj tiujn lingvojn. Entute okazis 250 prov-lecionoj, unuhoraj.

150 volontuloj, ĉiuj universitataj studentoj kaj ĉinaj esperantistoj, ege efike kaj lerte kunlaboris por la sukceso de la Festivalo. Ĉiu profesoro havis apud si konstante tiujn helpantojn, kiuj zorgis por ke ĉio iru glate, la profesoroj havu ĉion kion ili bezonus, kaj estis speciale zorgemaj pri la akurateco de la komenco kaj fino de la prov-leccionoj, kaj de la informado al la alvenintoj. Ankaŭ ĉiuj profesoroj kiuj tion bezonis havis la helpon de lokaj tradukistoj.

La ĉefaj prezentantoj de Esperanto estis la franca profesoro Miĉael Fontaine, la hispana Augusto Casquero, la ĉinaj Neĝeta, Peng Zhenming kaj Xia, kaj kunlaboris kun ili dudeko da ĉinaj esperantistoj, kelkaj alvenintaj el malproksimaj urboj.

Ĝis nun la plej granda lingva festivalo okazis en la franca urbo Tours, kun ĉeesto de 3.600 homoj. La nuna Lingva Festivalo estas monda rekordo en multaj aspektoj, sed ĉefe en la intereso vekita en la neesperanta publiko. Televidkanaloj, radioj, ĵurnaloj, amplekse informis pri ĝi. Milionoj da homoj en tuta Ĉinio estis akurate informitaj. Multaj homoj, eĉ inter la ĉeestantoj, unuafoje a aŭdis pri Esperanto (por ili Ŝi Jie Yu = monda lingvo).

La ĉeestantoj al la prezentadoj de Esperanto (ĉirkaŭ 25 unuhoraj prezentadoj, kelkaj el ili por grupoj de infanoj alvenintaj de lernejoj), entute ĉirkaŭ 1.500, restis vere impresitaj. Multaj el ili decidis aliĝi al kurseto de Esperanto fine de la festivalo, ĉirkaŭ 400. Tio estis por ni nekredebla surprizo. Tiom da homoj kun alta universitata nivelo estas eble fenomeno neniam okazinta ĝis nun en nia movado. Eĉ, kiel malgranda anekdoto, juna partoprenantino, studentino de tiu universitato, skribis al mi,rete: "mi demandis miajn gepatrojn ŭu mi povos lerni Esperanton. Ili diris ke ne. Tamen mi lernos".

Kaj mi ne volus forgesi la gratulon al la ĉefaj organizantoj, Dennis Keefe kaj Cui Jian Hua, du geniuloj en

tio. Ne eblas pli taŭge, lerte, efike, organizi tiajn eventoj. Nenio mankis, nenion ili foregesis. Eĉ la grandaj informpaneloj, la promenadoj tra la ĉefa strato de la universitato de la volontuloj en longaj vicoj, portante porteblaj paneloj informante pri la horoj kaj salonoj kie okazas la diversaj prezentadoj, la t-ĉemizojn de la festivalo, la grandajn reklamilojn ĉe la enirejo kaj la ĉefstrato de la universitato, ktp. La profesoroj estis vere dorlotitaj. La etoso inter profesoroj, ĉeestantoj, organizantoj, volontuloj, estis ege agrabla. Kaj tio rezultis en la grandan sukceson.

Nun mi lanĉas alvokon al UEA kaj al ILEI: ĉu ili ne povus helpi kaj subteni (kaj eĉ organizi) la estontajn Lingvajn Festivalojn? Ĉu ne valoras tion senkondiĉe apogi?

Ĉu ni rajtas ne profiti la ekziston de homoj kiel Dennis Keefe kaj Cui, neripeteblaj, ilian sperton kaj kapablon? Dum niaj kongresoj kaj e-aranĝoj ĝenerale ni laboras kaj informas nur por esperantistoj, homoj kiuj jam ne bezonas tion, sed ni laboras dorse de la ĝenerala publiko. Ofte niaj aranĝoj aspektas kunvenoj de sektoj, fermitaj al ĉiuj. Dum ĉi tiaj festivaloj la disinformado al neesperantista publiko estas grandega. Eĉ la amaskomunikiloj montras grandan intereson, ĉar ne temas pri esperanta aranĝo, sed pri lingva festivalo, kie ĉiuj homoj povas multon lerni.

Kaj por fini mian artikolon mi volus informi la esperantajn profesorojn ke la universitato de Nankingo volas krei grupon da profesoroj pri lingvoj (germana, angla, franca, hispana, ktp) kiuj kapablu instrui ilin en esperanto. Ĉiuj interesiĝantoj bonvolu kontakti s-inon Cui Jian Hua (*cuĵ2* (ĉe) *mail.nju.edu.cn*), aŭ Dennis Keefe (*keefe*(ĉe) *lingvafest.info*), kiu ankaŭ instruas en la universitato.

Augusto Casquero en la festivalo

Kompletajn informojn pri la LF eblas legi ĉe

http://www.liberafolio.org/2008/ĉinalingvafestivalo/

Augusto Casquero

Renkontiĝeto apud Gvadalaĥaro

(De maldekstre) Raul, Juan, Félix, Jose, Miguel, Arturo kaj Fede en la informo-budo

Denove HEF ĉeestis en publika prezentado, kie ni trovis lokon por diskonigi Esperanton. Tamen, la tago estis terura.

Kiam ni alvenis en Cabanillas del Campo, eta vilaĝo apud la ĉefurbo Gvadalaĥaro. La ĉielo kvazaŭ rompiĝis kaj diable ekpluvis, sed ne nur pluvis, la norda vento alportis ankaŭ malvarmegon. Feliĉe la tiea magistrato antaŭvidis la eblon kaj relokis la eventon en kovrita sportejo, kie ĉiuj budoj ariĝis.

La ejo estis granda kaj sufiĉe ampleksa por ŝirmi ĉiujn konforte. Fakte, ĉe la funda muro oni muntis scenejon kie kantistoj, rapistoj[1] kaj aliaj artistoj povis ludi siajn spektaklojn. Centre sur la planko, oni etendigis specon de plastiktapiŝoj por, ke la gejunuloj povu montri siajn dancprogramerojn (eĉ *brakedance*).

Nia budo situis inter unu pri farbbulpafado[2] kaj alia kultura asocio. Vizitis nin kelkaj junuloj kiel tiuj en la budo de la Ruĝa Kruco kaj ankaŭ aliaj ekstereventaj vizitantoj. Sed nia kulmino ne povis okazi. Kavankam oni programis prelegon pri Esperanto, tio ne eblis ĉar tiel la vetero kiel la nova loko de l' renkontiĝeto malebligis la konferencon. Fakte, la sonintenso de la laŭtparoliloj estis tiom laŭta, ke ni devis krii por interkompreniĝi kaj klarigi, kio estas Esperanto, kiel ĝi funkcias, ktp.

Tamen, ĉion-ĉi oni finis per granda komuna tagmanĝado en apuda sportejo por ludado de peloto, sed bedaŭrinde tiu ĉi ejo estas nur duonfermita kaj same la pluvo kiel la vento libere eniris tra unu el la flankoj.

Oni servis al ni paelon, salaton, panon kaj kiel deserton... glaciaĵon (!), sed kompreneble, kiu imagus, ke komence de Majo la vetero estus tiom malagrabla kaj pluva? Pri tio la organizintoj ne kulpis :-). Sed memoru la saĝan hispanan proverbon: "ĝis la kvardeka de majo ne demetu vian sajon".

Arturo Jiménez

1.*Rappers*
2.*Paintball*